

DOLNOČERMENSKÝ ZPRAVODAJ

číslo 3 | rok 2024 | zdarma

Foto | M. Jahelka

V TOMTO ČÍSLE NALEZNETE

- SLOVO STAROSTY 3
- ŠKOLNÍ ZÁJEZD DO ANGLIE 9
- 50 LET ZUBNÍ PÉČE 14
- TIPY NA VÝLET 20
- KALENDÁŘ AKCÍ 26

Pozvánka na jednání zastupitelstva
dne 24. 6. 2024 od 18 hodin
v zasedací místnosti úřadu městyse.

Připomínka 150 let trvání Spolku divadelních ochotníků

Foto | L. Ešpandrová

Hrátky se zvířátky

Foto | L. Ešpandrová

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, až budete číst tyto řádky, bude za námi již téměř polovina letošního roku. V uvedeném období jsme řešili především přípravu investic městyse na letošní rok.

Zároveň jsme intenzivně pracovali na změně systému odpadového hospodářství, připravovali žádosti o dotace na naše projekty a řešili mnoho dalších

provozních záležitostí souvisejících s činností úřadu.

První větší investiční akcí letošního roku bude stavba půdní vestavby v čp. 226 (bývalý „pečovák“), která bude zahájena v první polovině června 2024. V rámci stavby dojde k vybudování čtyř nových bytů v podkroví budovy, bude instalována nová střešní krytina, vybudujeme nový výtah a v přízemí dojde k rekonstrukci prostor po bývalé kotelně na nebytové prostory. Celkové náklady stavby jsou ve výši 10,3 mil. Kč. V současné době máme již podepsanou veškerou smluvní dokumentaci se Státním fondem podpory investic, který uvedenou akci podpoří částkou téměř 6,5 mil. Kč. Akce by měla být dokončena nejdéle do jednoho roku od jejího zahájení.

Dalším projektem, který je připraven k realizaci, je celková rekonstrukce multifunkčního hřiště v AZAS Dolní Čermná. Celkové náklady akce jsou ve výši téměř 6,2 mil. Kč a na akci jsme získali podporu z Národní sportovní agentury ve výši téměř 4,3 mil. Kč. Finanční prostředky nám byly již poskytnuty a rekonstrukce bude zahájena po ukončení letní sezóny, tedy 1. 9. 2024. Její dokončení je stanoveno nejdéle do 31. 10. 2024.

V letošním roce jsou samozřejmě plánovány i opravy místních komunikací. Jedná se celkem o pět úseků, a to v Dolní Čermné i Jakubovicích. Z výběrového řízení byla stanovena cena díla ve výši 3,7 mil. Kč. Podepsali jsme smlouvu o dílo, takže nic nebrání zahájení oprav, které budou započaty v období letních prázdnin a dokončeny musí být nejdéle do 31. 10. 2024. Nadále intenzivně jednáme se Státním

pozemkovým úřadem ČR o realizaci cesty C 27. Jedná se o úsek z Bídy, přes vrchní část Smrčiny, Malovu borovinu s napojením na silnici na Jakubovice. Vzhledem k celkové rozpočtové ceně, která se pohybuje okolo 30 mil. Kč, jsme se s investorem dohodli na rozdělení akce na etapy. První etapa z Bídy přes Smrčinu by měla skončit u stodoly u čp. 83. V současné době je realizace ve schvalovacím procesu a bylo mi sděleno, že by měla být realizována ještě v letošním roce. Je pravda, že termínů, kdy se měla akce uskutečnit, nám bylo řečeno již mnoho. Takže, dokud se nezačne stavět, nechci nic zakřiknout, ale pevně věřím, že vše dopadne dobře a cesta se v letošním roce postaví.

Před vypsáním výběrového řízení je i další projekt, a to oprava veřejného osvětlení v sídlišti za školou. Naše část je připravena. Výběrové řízení by mělo proběhnout na přelomu června a července 2024. Pevně doufám, že se podaří již konečně vyřešit problémy s připojením optického kabelu, který uvedenou akci brzdí mnoho měsíců, a stavbu se nám podaří v druhé polovině letošního roku rozběhnout. Dále jsme pokročili i s přípravou opravy střechy na tělocvičně. Během června 2024 by měla být dokončena projektová dokumentace. Jakmile ji obdržíme, plánujeme obratem vyhlásit výběrové řízení a akci zrealizovat. Předpokládáme, že to bude také v letošním roce.

V průběhu jarních měsíců jsme intenzivně pracovali na dalším projektu týkajícího se rekonstrukce učebny dílen v základní škole. V těchto dnech by měla být již dokončena kompletní projektová dokumentace a podána žádost o dotaci na MAS Orlicko. Celkové náklady jsou ve výši téměř 2,5 mil. Kč. Realizaci předpokládáme v roce 2025.

V průběhu dubna a května 2024 byl zpracován další projekt, jehož cílem je pořízení nové komunální techniky, která by měla napomoci nejen lepšímu zvládnutí zimní údržby. V květnu byla podána žádost o dotaci na MAS Orlicko. Celkové náklady projektu jsou téměř 1,5 mil. Kč.

Velmi významnou je další připravovaná akce, a to zasíťování parcel „V Ráji“. Dle předběžného vyhodnocení se bude jednat o největší investiční akci v historii městyse Dolní Čermná. Naneštěstí v době, kdy píšete tyto řádky, stále nemáme v rukou projektovou dokumentaci s položkovým rozpočtem a podanou žádost o stavební povolení. Bohužel musím neu-

stále mnoha lidem opakovat, že zpoždění nevzniklo naší vinou, ale vinou projektanta. V současné době se penále, které mu budeme účtovat, pohybuje ve statisících. Z naší strany došlo k uskutečnění všech potřebných kroků, jako např. jednání se všemi investory, právníčkou atd. Doufám, že zmíněné materiály nám budou dodány co nejdříve a my budeme moci co nejdříve pokračovat v dalších potřebných náležitostech.

V plném proudu jsou i přípravy na změnu systému odpadového hospodářství. V současné době probíhá rozsáhlé zpracování podkladů pro změnu systému. Máme pro vás připravený informační dopis. Musí být ještě doplněn o některé podrobnosti, ty vyplynou z vyhodnocených podkladů. Poté budou následovat další kroky, o kterých jsem vás informoval v předchozím zpravodaji. Vše musím být provedeno tak, abychom mohli nový systém spustit od 1. 1. 2025.

Na začátku června rada rozhodla o doplnění dětského hřiště u školní jídelny o dva nové herní prvky. Realizaci plánujeme ke konci letních prázdnin.

Na závěr bych vás chtěl informovat, že Zastupitelstvo městyse Dolní Čermná po pragmatické úvaze rozhodlo o sloučení základní a mateřské školy k datu 1. 8. 2024. Z hlediska praktického provozu se pro uživatele fakticky nic nemění. Z organizačního hlediska bude škola mít pouze jednu ředitelku. Na tuto pozici byl vypsán konkurz. Komise doporučila zřizovateli, tedy Radě městyse Dolní Čermná, aby do uvedené funkce jmenovala stávající ředitelku základní školy Jitku Beranovou. Rada městyse toto doporučení vyslyšela a paní Beranovou do funkce jmenovala. Paní ředitelce bych chtěl v její náročné práci popřát mnoho úspěchů a pevné nervy. Zároveň bych chtěl zmínit, že k 31. 7. 2024 končí ve funkci ředitelky mateřské školy paní Ivana Hamplová, která odchází na vlastní žádost na zasloužený odpočinek. Za její dlouholetou práci pro mateřskou školu bych jí chtěl vyslovit velké poděkování.

Z výše popsaného je zřejmé, že nás čeká velice náročná druhá polovina letošního roku. Pevně doufám, že se nám bez větších problémů podaří zrealizovat vše naplánované a ten náš městys posunout zase o kousek dál.

*S přáním příjemného léta
Petr Helekal, starosta*

Vybráno ze zasedání Zastupitelstva městyse Dolní Čermná (10/2024 – ZM)

V období od vydání posledního Zpravodaje se konala dvě jednání zastupitelstva, a to 22. dubna 2024 a 26. dubna 2024.

Na zasedání zastupitelstva 22. dubna byla podána zpráva o činnosti rady za období od konce února do dubna 2024; konalo se celkem pět jednání. S jejím obsahem se můžete seznámit v podrobném zápise z desátého jednání zastupitelstva.

V rámci finančních záležitostí byla schválena účetní závěrka městyse za rok 2023. Na základě uzavřené roční závěrky loňského roku skončilo účetně hospodaření městyse se ziskem 8840155,59 Kč.

V majetkových záležitostech zastupitelé projednali a schválili směnu pozemků v k. ú. Dolní Čermná - pozemkové parcely č. 3640/2 z majetku městyse za pozemkovou č. 4106/86, která bude městysu převedena z podílového spoluvlastnictví soukromých vlastníků. Důvodem této směny je narovnání majetkových vztahů dle skutečného užívání pozemků; na ppč. 4106/86 se nachází část místní komunikace městyse (tzv. „betonka“), ppč. 3640/2 pak tvoří funkční celek s nemovitostmi v majetku soukromých osob. V souvislosti se stavební akcí „Čermná, Dolní Čermná, rekonstrukce úpravy koryta, ř. km 2,100–4,150“ rozhodlo zastupitelstvo prodat pozemky v k. ú. Dolní Čermná, a to pozemkovou parcelu č. 4281/34 - vodní plocha a třicet pozemků nově vzniklých dle zpracovaných geometrických plánů z majetku městyse do vlastnictví státního podniku Povodí Labe. Jedná se o pozemky, které tvoří většinou břehy, případně koryto čermenského potoka v dolní části městyse (v úseku přibližně od č.p. 50 pod splav). Investor akce Povodí Labe s.p. musí mít před zahájením akce vykoupěny všechny dotčené pozemky nejen od městyse, ale i od všech soukromých vlastníků; stavět může pouze na svých pozemcích.

V posledním bodu programu starosta

zastupitele informoval o investičních a neinvestičních akcích a opravách městyse a připravovaných akcích. Proběhlo výběrové řízení na zhotovitele pro opravy místních komunikací. Bude probíhat od července do října letošního roku a provede ji spol. STRABAG a. s. Realizace rekonstrukce multifunkčního hřiště v AZAS, na kterou jsme získali dotaci z Národní sportovní agentury ve výši 4,3 mil Kč, je plánována v měsících září a říjen 2024. Připravujeme výběrové řízení na akci „Veřejné osvětlení v sídlišti nad školou“, realizace je plánována od srpna do září 2024. Po dokončení statického posouzení střechy tělocvičny se zpracovává projektová dokumentace na její opravu, která je plánována na druhou polovinu roku 2024. MAS Orlicko budeme žádat o dotaci na projekt „Obnova vybavení zázemí a odborné učebny ZŠ Vincence Junka Dolní Čermná - polytechnické vzdělávání a fyzika“. Z důvodu připomínek občanů ke způsobu provádění zimní údržby v městysu bude městys podávat žádost o dotaci na MAS Orlicko také na pořízení další komunální techniky.

Jednání zastupitelstva na den 26. dubna 2024 bylo svoláno z důvodu naléhavosti projednání smluvní dokumentace a souvisejících záležitostí projektu „Půdní vestavba a stavební úpravy objektu č.p. 226 v Dolní Čermné“. Předmětem této akce je půdní vestavba čtyř nových bytů v bytovém domě č.p. 226 na náměstí. Bude také vybudován nový výtah a provedeny stavební úpravy v přízemí budovy (oprava prostor po bývalé kotelně na nebytové prostory). Náklady akce jsou ve výši 10,3 mil. Kč. Městys na tuto akci obdržel nabídku podpory Státního fondu podpory investic (SFPI), která se skládá z dotace ve výši 1 793 476,38 Kč a zvýhodněného úvěru ve výši 4 663 038,59 Kč s úrokovou sazbou 2,56 %. Podpora celkem činí 6 456 514,97 Kč. Smluvní dokumenty ze SFPI byly městysu doručeny 19. dubna s tím, že do 29. dubna musí být podepsány a vloženy do systému SFPI. Zastupitelstvo tedy projednalo a schválilo smlouvu o poskytnutí dotace, smlouvu o úvě-

ru a zástavní smlouvu a uložilo zahájit kroky k realizaci akce dle uzavřené smlouvy o dílo.

Zápis ze zasedání zastupitelstva je k dispozici k nahlédnutí na úřadu městyse nebo na webových stránkách www.dolni-cermna.cz (Úřad městyse – úřední deska – archiv ÚD).

Hana Vágnerová

Významné životní jubileum oslavili

Jiřina Motyčková
Božena Míková
Milena Mikulová
Jiřina Nastoupilová
Miluše Jansová
Pavel Kubíček
Josef Vašíček
Jan Kunert
Ludmila Faltejsová
Věra Šedá
Jaroslava Liptáková
Zdeněk Harnach
Jan Schöpp
Ilona Hamplová
Zdeněk Dušek
Marta Cejnarová
Luboš Doleček

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme hlavně hodně zdraví.

Opustili nás - vzpomínáme

Jaromír Prokop (86 let)
Marie Vacková (75 let)
Milan Sedláček (76 let)
Zlata Foretová (76 let)
Vladimír Malý (81 let)
Miroslava Čermáková (56 let)

Poděkování

Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s mojí ženou Marií Vackovou, a zejména

panu faráři Lukešovi z dolnočermenské farnosti za laskavá slova, která jsme od něj mohli slyšet při smutečním obřadu v kostele v Jakubovicích.

Jiří Vacek

Prevence zubního kazu

V rámci tematického celku Mé zázračné já byli hosty v naší mateřské škole zubní lékař Martin Appl se svojí ženou, zubní hygienistkou.

Pomocí obrázků a demonstračních pomůcek seznámili děti s prevencí zubního kazu. Děti si pod odborným vedením před zrcadlem čistily zuby, dozvěděly se, co zubům vadí a co jim prospívá, jak správně zubní kartáček používat, aby byl dobře vyčištěn každý zoubek.

Setkání bylo velice příjemné a snad i trochu přispělo k odbourání strachu z návštěvy zubní ordinace.

*I. Hamplová
foto: archiv MŠ*

Tvoření s tatínky

Blížil se svátek všech maminek, a proto přišli tatínkové s dětmi do naší mateřské školy, aby společně vytvořili dárek pro maminku. Vzali si do rukou štětce, barvy a mohli tvořit. Děkujeme i jedné babičce, která zastoupila pracujícího tatínka. Všichni se pustili do tvoření a vznikly krásné, ozdobené květináče, které jsme s dětmi osadili květinami pár dní před besídkou. Děti předaly dárečky maminám na konci vystoupení.

*K. Ptáčková
foto: archiv MŠ*

Hrátky se zvířátky

Každým rokem velká událost pro děti, na kterou se tááák těší. Ukážou vše, co se ve školce naučily, a předvedou se před diváky, rodiči, prarodiči, tetičkami a všemi, koho s radostí už dopředu pozvaly.

Pro předškoláky je to zároveň poslední představení, kdy se loučí s docházkou v mateřské škole. A letos se neloučí jen oni, ale také paní ředitelka Ivana Hamplová. Při této příležitosti bych chtěla popřát, ať jí přinese další etapa života mnoho radostných chvil, zážitků

a odpočinku.

Tentokrát tedy „Hrátky se zvířátky“. Na toto téma měly děti také za domácí úkol vyrobit cokoli, co je napadne. Myslím, že se to všem náravně povedlo. Výrobky byly k vidění hned při vstupu do Orlovny a bylo se na co dívat. Přivítala nás pestrá škála nápadů, od dekorací, které budou nadále zdobit mateřskou školkou, až po hry, co si děti určitě rády zahrají. Sál naplněn, na pódiu už jsou všichni připraveni, děti mávají na své rodiče a celé natěšené čekají na povel, pššš, a může to začít. Na úvod se nám předvedli předškoláci, letos je holek přesila: sedm na jednoho předškoláka.

Předvedli se mezi diváky s novými aktovkami do rytmu hudby a básničkou nás přivítali. Od maláků a středňáků (tak si ve školce říkají) jsme si vyslechli krásné básničky a písničky, jak jinak než o zvířátkách. Mohli jsme vidět kočičku a pejska, jak nezmokli, myslivce s pérem na klobouku a s pejskem, co skákal přes zelenou louku, vraný koně, co skáče do skoku, ale taky slepičku, žabku, ježečky, a dokonce přihopsaly i opičky. Zvířátka zvládla vytáhnout i řepu. Děti svou radost předaly všem v sálu a vždy se dočkaly potlesku.

Tento den je také velkým dnem pro maminky, kdy zároveň oslaví Den matek. Jejich ratolesti jim vždy dopředu na společném tvoření s tatínky připraví s láskou vyrobený dáreček a předají na konci vystoupení. Letos pomalovaný květináč se zasazenou kytičkou a zápch s nápisem Mamince již určitě zdobí domácnost. Velký den to byl zajisté i pro tatínky předškoláčků. Aby toho pro maminky nebylo málo, tak nám letos na závěr předškoláčky a tatínci společně přichystali opravdu velké překvapení. A teď myslím, že nepišu jen za sebe, ale i za všechny maminky a spousta dalších v sále, kdy nezůstalo oko suché. Děkujeme Jiříkovi (jediný předškolák), kdy před vystoupením rozdál každé mamince papírový kapesníček. Předškoláčky nacvičily tanec s tatínky na píseň Říkej mi táto. Klobouk dolů pro tatínky, že se nechali přemluvit a po dvou tajných zkouškách předvedli dojemné vystoupení. Stálo to za to! Děkuji za příjemné odpoledne.

Vendula Řeháková
foto: L. Ešpandrová

Čarodějnické dny v MŠ

Lidé podle starých tradic věřili, že 30. dubna mohou na magických místech spatřit čarodějnice. I když naše školka mezi tato místa nepatří, mohli jsme zde zaznamenat větší výskyt čarodějnic a kouzelníků, kteří nám předvedli své čarodějnické dovednosti. Nejprve si vyrobili svá létající košťata z březových větviček, uvařili lektvary s takovými účinky, o kterých by se vám ani ve snu nezdálo, a leteckými zkouškami prošli také všichni na jedničku. Poté jsme vyrobili loutku čarodějnice, kterou jsme

měli v plánu právě poslední den v dubnu spálit současně s našimi prohřešky, kterých se často dopouštíme. Protože však vítr foukal velmi silně, byli jsme nuceni pálení odsunout až na květen. Ale i tak věříme, že očistná síla ohně zapůsobila a naše špatné skutky alespoň trochu zmírnila.

S. Adamcová
foto: archiv MŠ

Není nutné jezdit daleko

Střední škola zemědělská a veterinární Lanškroun. To byl náš cíl 28. května. Proč? Jeli jsme na výlet. Batůžky naplněné mlsotami, pitím a pláštěnkou. Velké očekávání, co

všechno uvidíme, vyzkoušíme, prožijeme. A věřte, nebylo toho málo. Už jen cesta autobusem byla pro některé děti poprvé...

V zemědělské škole jsme se rozdělili na tři skupinky a každá z nich prošla třemi okruhy. Zážitky? Mazlení se s králíčky, hlazení telátek v jejich „domečcích“, návštěva kravína a „školky“ telátek. Vyzkoušení si řízení traktoru – vůbec nevadilo, že stál pořád na jednom místě. Házení míčky na cíl, slalom s velkým stavebním kolečkem. Krmení koz, ovcí, osla, poslouchání zvuků zvířat (husy, slepice, kuň). Asi největším zážitkem byla prohlídka stájí a svezení se na „opravdickém“ (slovy dětí) živém koni. „Hustý“! Ještě jsme dostali na ochutnání výborný pribiňáček zde vyrobený. Na závěr jsme si ve škole prohlédli vycpaniny

savců a ptáků a akvária s želvami, hady, agamou.

Velké poděkování patří kolektivu učitelů a studentek, které nám věnovaly celé dopoledne a připravily pro nás poutavý program. A hurá! Pláštěnku jsme nepotřebovali. Momentky z našeho výletu naleznete na webových stránkách MŠ.

*J. Šponiarová
foto: archiv MŠ*

Hučák a Obří akvárium v Hradci Králové: osmáci zkoumají tajemství vody

Dne 3. dubna se naši stateční žáci osmého ročníku vydali na dobrodružnou výpravu plnou energie a mořských zázraků! Co všechno se stalo?

Když naši průzkumníci vkročili do vodní elektrárny Hučák, byli pohlceni světem elektrické energie! Zde se dozvěděli, jak voda dokáže tvořit zázraky. Ale to nebylo všechno! S minimodely od slunečních až po větrné elektrárny si vyzkoušeli, jaké to je být tvůrcem energie. A co víc? Neodolali lákání virtuální reality, kde prozkoumali nejnovější technologické možnosti.

Ale pozor, tady to nekončí! Po vzrušujícím dobrodružství v Hučáku se vydali do obřího akvária, kde na ně čekaly mořské legendy! Rybičky, rejnoci a tajemné mořské bytosti z nich udělali opravdové mořské badatele.

Tato neuvěřitelná výprava byla plná poznání a zážitků! Hučák a mořští tvorové zanechali v jejich srdcích trvalé stopy poznání a objevů!

*M. Brettlerová
foto: archiv ZŠ*

Deskové odpoledne s večerí

Vše začalo už den před akcí, kdy jsme my, druháci, našli recepty, sepsali suroviny a náčiní k přípravě naší večere. Dopoledne 4. 4. jsme se společně vydali do místního obchůdku, kde jsme vše potřebné na vaření nakoupili. Sešli jsme se

po odpolední družině a začali se chystat na akci. Z domů jsme si donesli spoustu oblíbených deskových her a pustili se do jejich vysvětlování a hraní se spolužáky. Když nastal správný čas, rozhodli jsme, že začneme s přípravou večere. Byli jsme rozdělení do čtyř týmů. Každý tým vařil nebo připravoval jiné jídlo. Chystali jsme palačinky, špagety, tousty a chlebičky. Když jsme skončili s přípravou a samotným vařením, nachystali jsme velký společný stůl, u kterého jsme hodovali. Byla to královská hostina, u které panovala příjemná atmosféra. Děti si pořádně našťouchly bříška. Stačilo už jen uklidit a vydat se domů do svých postýlek. Poslední úkol nás ještě čeká. Musíme spočítat náklady na přípravu celé večere a rozpočítat cenu na každého z nás. To snad hravě zvládneme.

*Druháci s paní učitelkou
foto: archiv ZŠ*

Uklidme Česko! Uklidme Dolní Čermnou!

V pátek 5. dubna se žáci a učitelé naší školy vybaveni rukavicemi, reflexními vestami a pytlí zapojili do dobrovolnické akce Uklidme Česko. Celá Dolní Čermná byla rozdělena na jednotlivé úseky, které třídy postupně uklízely. I když uklízíme každý rok, odpadu najdeme vždy dost. Většinu posbíraného nepořádku, v součtu asi 130 kg, se podařilo vytrídít do

kontejnerů po obci. O zbytek směšného odpadu se postarala technická četa obce. Všem zapojeným patří velké dík.

A. Růžičková
foto: archiv ZŠ

Žáci druhého stupně v „Jednom světě“

V pondělí 8. 4. a ve čtvrtek 11. 4. se žáci druhého stupně zúčastnili projekce festivalu „Jeden svět“. Ponořili se do globálních témat prostřednictvím tří krátkých filmů.

Projekce zahrnovala jak samotné filmy, tak i následné interaktivní diskuse. Každý film poskytl poutavý pohled na různorodá témata, přičemž se zaměřil na životy lidí po celém světě.

Snímky byly následovány živou diskusí moderovanou průvodcem, který vedl žáky k hlubšímu porozumění zobrazených témat. Tato diskuse byla klíčovou součástí celé události, neboť umožnila studentům sdílet své myšlenky, dotazy a názory, a tím rozšířit své obzory.

Pro žáky to byl nejen poučný zážitek, ale také inspirace k zapojení se do světa kolem sebe. Projekce se stala prostředkem, který otevřel oči našim žákům a přivedl je k uvažování o globálních otázkách s empatií a porozuměním.

M. Brettlerová

Matematická olympiáda

Do řešení základního kola Matematické olympiády se statečně zapojili čtyři chlapci ze 6. třídy. Do okresního kola mohli postoupit pouze tři účastníci, a tak naši školu reprezentovali Jiří Stříbrný, Jakub Tlapák a Jiří Svoboda. Chlapci řešili po dobu dvou hodin tři obtížné příklady. Přestože se neumístili na prvních medailových místech, i tak jim patří dík za snahu.

Z. Pupíková

Šedmá třída na Space Mission

Ve středu 17. dubna jsme se vypravili na Space Mission. Sešli jsme se u vlaku ve Verměřovicích v 6:40 a vyrazili jsme do Brna na výstavu, na které jsme si prohlédli skafandry, motory raket, kosmické lodě. Na začátku výstavy jsme si vzali pracovní listy, za jejichž vyplnění jsme dostali sladkou odměnu. Na konci jsme si mohli vyzkoušet stav beztlíže a virtuální realitu. Spokojeni a plní zážitků jsme se vrátili vlakem do Verměřovic.

Natálka Moravcová,
žákyně 7. třídy

Vybíjená

V Dolní Dobrouči se ve čtvrtek 18. 4. konalo okrskové kolo vybíjené pro 4. a 5. třídu. Družstvo dvanácti žáků svedlo dva vyrovnané zápasy se ZŠ Horní Čermná a ZŠ Dolní Dobrouč a podařilo se jim z 1. místa postoupit do okresního kola v Ústí nad Orlicí, kde dne 22. 4. proběhlo další kolo. Tentokrát se jim v tělocvičně Bratří Čapků v Ústí nad Orlicí v prvních dvou zápasech nedařilo, jak by si představovali. Nakonec ale další dva zápasy vyhráli (z nich jeden nad vítězi turnaje) a skončili čtvrtí – rozhodl vzájemný zápas. Určitě nezklamali. Vítězem se stal a do krajského kola postupuje Lanškroun ZŠ Jiráskova.

Družstvo hrálo ve složení Marek Šimon, Kalous Mathias, Jindra Samuel, Beneš Dominik, Hašek Adam, Buryan Šimon, Šilar Michal, Vondra Pavel, Pacholík Denis, Okrouhlický Jakub, Bílý Šimon, Benešová Nikola.

Y. Rybová
foto: archiv ZŠ

Broušení skla v 5. a 6. třídě

I pracovní činnosti/výtvarná výchova mohou vypadat trochu jinak. A protože se blížil Den matek, zavolala jsem do galerie IVKO v Letohradě paní Majvaldové, která přijela i dcerou do Dolní Čermné a pomohla nám vyrobit dárečky pro maminky. Žáci si mohli vyzkoušet broušení skla. Každý si sám nakreslil grafický návrh na skleničku. Na řadu pak

přišla bruska a samotné broušení. Všem šla práce od ruky. Myslím si, že všichni mohou být na sebe pyšní, neboť výtvo-ry jsou krásné. Paní Majvaldové i dceři děkujeme za odbornou pomoc a za příjemně strávený den.

*E. Krsková
foto: archiv ZŠ*

Obušku, z pytle ven!

Tuto klasickou pohádku určitě všichni znáte. Žáci 3. a 4. třídy tento pohádkový příběh zhlédli v muzikálovém podání Divadelní společnosti Julie Jurištové, která za dětmi přijela do Lanškrouna. Představení bylo plné veselých písniček. Herci dokázali navázat kontakt s publikem a vtáhnout děti do děje. Děkujeme za krásný kulturní zážitek.

I. Moravcová, H. Zpěvková

Zápis do 1. třídy

Je to tady, VELKÝ DEN, jde se poprvé do školy! Tentokrát jen na „přijímací“ zkoušku, jestlipak to všichni zvládnou?

Poznají budoucí prvňáčci barvy? Umí se už podepsat? Vzpomenou si na Jenička a Mařenku, jak zabloudili k perníkové chaloupce? VELKÝ DEN pro děti i pro rodiče. Všichni to dnes nakonec zvládli. A od září už prvňáčkům budeme držet pěsti!

D. Kačerovská

McDonald's Cup

Výhra, výhra, výhra a zase výhra. Čtyři zápasy a čtyři výhry. Zlatí hoši fotbalového týmu takto neuvěřitelně rozdrtili své soupeře. TOP střelcem byl Sebastián Buřval se svými deseti brankami. Další pak přidal Šimon Bílý, Adam Hašek, Michal Šilar a Václav Kyšperka. Náš neprekonatelný tým neuvěřitelně podrželi brankáři Samuel Jindra a Vladimír Zachař a obránci Šimon Buryan a Michal Šilar. Oporami byli i další hráči a spolu vytvořili doslova dokonale sehraný orchestr pod taktovkami trenérů pana Suchomela a Bílého.

McDonald's Cup tedy pro nás neskončil a pokračoval okresním turnajem 6. 5. v Ústí nad Orlicí. Třetí místo v okrese, takový je výsledek fotbalových nadšenců McDonald's Cupu 4.-5. třídy. Opět pod vedením skvělých trenérů svedli bitvy s těmi nejlepšími z okrsků.

Střelci byli tentokrát Šimon Bílý, Adam Hašek, Sebastián Buřval, Michal Šilar, Štefan Pustaj a Šimon Buryan. Skvělými

obránci byli Michal Šilar a Šimon Buryan a v bráně oba brankáři Samuel Jindra a Vladimír Zachař.

*D. Kačerovská
foto: archiv ZŠ*

Školní zájezd do Anglie

Ve středu 17. dubna se někteří žáci druhého stupně v doprovodu p. uč. Růžičkové, Faltejskové a Boháčové vydali na dlouhou cestu. Cílem byly britské ostrovy, především hlavní město Velké Británie – Londýn. Cesta autobusem byla náročná a vedla přes Německo, Belgie a Francii. Nejzajímavější byl trajekt z francouzského Calais do britského Doveru, kde některé děti mohly poprvé spatřit moře a zažít plavbu na tak obrovské lodi. Po další jízdě autobusem jsme se dostali do naší vytoužené zastávky ve městě Londýn. Následovala první jízda londýnským metrem a pak jsme již mohli obdivovat krásy Buckinghamského paláce, úchvatnou zeleň parků Green Park a St. James a rozsáhlé Trafalgar Square. Procházka po Westminster Bridge nám poskytla úchvatný výhled na Big Ben a Houses of Parliament. Na závěr dne jsme ještě absolvovali vyhlídku ze sto třicet pět metrů vysokého vyhlídkového kola London Eye. Ve večerních hodinách jsme dorazili na tzv. „meeting point“ a děti čekalo jejich první setkání s hostitelskými rodinami.

Druhý den ráno jsme se opět sešli a po sdělování prvních dojmů naše skupina vyrazila na další výlet, tentokrát do Windsoru. Prohlédli jsme si hrad a potom již následoval dlouho očekávaný Legoland, kde si děti užily spoustu zábavy. Třetí den na nás čekalo krásné přímořské letovisko Brighton a po napínavé procházce po křídových útesech Seven Sisters jsme se vydali do městečka Brighton s proslulým molem a dětským kasinem. Cestou tam jsme se ještě pokochali nádhernou architekturou Royal Pavilonu a nemohla chybět prohlídka Sea Life, kde mohli děti zhlédnout krmení mořských želv a žraloků, pohládit si hvězdičky a spatřit další mořské živočichy v obřích akváriích. Poslední den začal jízdou metrem do londýnského přístaviště na řece Temži. Z lodi, která slouží jako taxi služba, jsme měli možnost vidět další krásné skvosty britské metropole, jako například Tower Bridge, nejvyšší stavbu Londýna s názvem Shard (střep), divadlo slavného Williama Shakespeare – The Globe a další úchvatné stavby. Když jsme dopluli do přístavu, prošli jsme nejstarší částí Londýna – Tower of London, následoval přesun do Natural History Museum a poslední nákup suvenýrů. Potom jsme vyrazili směr nultý poledník, který se nachází v blízkosti Královské observatoře v Greenwichi. Nohy už nás všechny bolely, byli jsme tedy rádi, že dalším naším cílem byl autobus směřující zpátky domů do ČR. Nemohli jsme si však nechat ujít jízdu legendárním doubledeckerem a i tento sen se nám vyplnil. Znavení a plni dojmů

j jsme se usadili na svoje místa a nezbyvalo než přečkat dlouhou cestu zpátky. Ve večerních hodinách jsme se nalodili na trajekt, tentokrát vlny houpaly s lodí o něco víc než minule, ale všichni to zvládli a po opětovném přesunu do autobusu už většina účastníků zájezdu spala.

S několika krátkými zastávkami se nám podařilo „prospat“ až na české hranice a odtud už cesta rychle utíkala až do Dolní Čermné, kde čekali natešení rodinní příslušníci. Děti byly celý pobyt hodné a neměly problém dodržet stanovená pravidla. Skvělou atmosféru doplnil profesionální přístup pana průvodce Michala Kunerta. Pobyt jsme si všichni moc užili a třeba zase někdy zavítáme na britské ostrovy.

P. Boháčová, A. Růžičková, M. Faltejsová
foto: archiv ZŠ

Čarodějny den v 1. třídě

Letí, letí černý mrak,
ano, ano, je to tak.
Čarodějka v černém hávu,
dneska letí na oslavu.
Do 1. třídy zaskočí,
zábavu tam roztočí.
Ráno se před školou objevilo černé mračno a děti z první třídy se proměnily v čaroděje a čarodějky. Byl to strašidelný rej. Vyráběly lektvary bublající, šumící, výbušné a pěňící. Kdo nepřiletěl na koš-

těti, ten si koště vyrobil a vyzkoušel jeho letecké funkce. A jak to ve škole bývá, také musely vypočítat, kolik se dává do lektvaru prasečích ocásků, zelených žabiček či netopýřích křídélek. Zda mají ve sklenici s nálevem více zelených oček nebo jedovatých hub. Čarodějka Evelína si od dětí nechala upravit šaty a provedla je čtením s porozuměním. Po kouzelnických zkouškách děti odletěly na svých košťatech domů. Letu zdar!

J. Křenková
foto: archiv ZŠ

TECHNOhrátky

Technohrátky

Žáci 8. třídy v rámci volby svého budoucího povolání měli možnost se vydat na TECHNOhrátky, což je projekt na podporu technického vzdělávání v Pardubickém kraji. Ve středu 24. dubna se konaly na Střední průmyslové škole Letohrad, kde žáci měli možnost si vyzkoušet různé dovednosti – vodivost elektrického proudu, obsluhu CNC strojů, projektovat budovy apod. „Čarodějnické“ TECHNOhrátky na SOŠ a SOU Lanškroun byly ve znamení péče o pleť, účesy. I chlapi si přišli na své, mohli si vyrobit lžičky na boty, spájet blikající elektrický obvod, na počítači modelovat klíčenku pro 3D tisk. Na konci žáky vždy čekal kvíz, ve kterém předvedli své znalosti.

Osmáci

Exkurze do ZOO

Ve čtvrtek druhého května vyrazila šestá a sedmá třída na exkurzi do ZOO Dvůr Králové nad Labem. Cesta autobusem rychle ubíhala a v devět hodin jsme byli mezi prvními návštěvníky ZOO. Exkurze byla včetně vzdělávacího programu s průvodcem. Dozvěděli jsme se zajímavé informace ze světa zvířat, počasí nám přálo a po společné části si mohl výběhy se zvířaty prohlédnout každý sám. Díky exkurzi jsme měli možnost vzdělávat se i jinde než ve škole.

*Z. Pupíková, P. Boháčová
foto: archiv ZŠ*

Markétina dopravní výchova

Policie České republiky vyhlásila výtvarnou soutěž s názvem "Bezpečná doprava budoucnosti", a tak i žáci naší školy měli možnost ukázat, jaký talent v sobě skrývají. A nejen talent, ale i velkou dávku fantazie. Naším dvěma chlapcům ze 6. třídy se to podařilo!

A tak reprezentanti Jakub Tlapák a Filip Šebrle jeli na slavnostní vyhlášení vítězů do Pardubic. Předávání cen se konalo v budově Krajského ředitelství policie Pardubického kraje.

Policisté z oddělení tisku a prevence chlapcům i všem ostatním předali nejen

ceny v podobě diplomů, ochranných prvků, dobrodružných knih, pexes a naučných zábavných časopisů, ale také si pro ně připravili malé překvapení. Vítězové měli tak příležitost nahlédnout do policejního auta, posadit se za volant, pustit „blikačky“, a dokonce si vyzkoušet sedlo policejní motorky. Kluci byli nadšení a jejich 2. a 3. místo v III. kategorii výtvarné soutěže si náležitě užili. Jejich výkresy poputují do celostátního kola a my budeme držet palce, aby tyto kresby byly opět úspěšné. Celý tento výlet chlapci zakončili návštěvou KFC, takže putování za výhrou se jim opravdu líbilo.

*M. Syrová
foto: archiv ZŠ*

Dopravní soutěž mladých cyklistů

Okresní kolo dopravní soutěže mladých cyklistů proběhlo 13. 5. v Lanškrouně. Družstva změřila své dovednosti v disciplínách: jízda na dopravním hřišti, jízda zručnosti mezi překážkami, vědomostní test z pravidel silničního provozu a první pomoc. Naše škola byla zastoupena v obou kategoriích smíšenými družstvy – vždy dva chlapci a dvě dívky. V 1. kategorii (žáci 9 – 11 let) soutěžilo družstvo ve složení Mathias Kalous, Samuel Jindra, Edita Bednářová a Štěpánka Marešová. Naši benjamínci se umístili na 1. místě. V 2. kategorii (žáci 12 – 15 let) soutěžila hned dvě družstva. Daniel Krsek, Filip Šebrle, Natálie Hnatová, Nikola Hrdinová získali 2. místo. Druhé družstvo ve starší kategorii soutěžilo ve slo-

žení: Jiří Svoboda, Ondřej Marek, Natálie Moravcová a Karolína Zalužanská. Soutěžící vybojovali 1. místo. Nejúspěšnější dívkou v mladší kategorii se stala Štěpánka Marešová. Nejlepším chlapcem ve starší kategorii se stal Jiří Svoboda. Nejlepší dívkou ve starší kategorii a nejlepším závodníkem v celé soutěži se s pouhými 6 trestnými body stala Natálie Moravcová. Všem gratulujeme!

Obě vítězná družstva reprezentovala náš okres na krajském kole v Pardubicích, které se konalo 22. května na dětském dopravním hřišti v Pardubicích. Nejúspěšnější žáci z celého kraje si změřili své síly v pěti disciplínách. Naše družstvo mladších cyklistů ve složení Štěpánka Marešová, Edita Bednářová, Samuel Jindra a Mathias Kalous se v silné konkurenci umístilo na krásném čtvrtém místě. Ve starší kategorii naši cyklisté Natálie Moravcová, Karolína Zalužanská, Ondřej Marek a Jiří Svoboda vybojovali třetí místo. I když příprava na soutěž byla náročná, určitě nikoho neodradí soutěžit příští rok.

M. Sklenářová, A. Růžičková
foto: archiv ZŠ

Třetáci na bowlingu

V úterý 14. 5. 2024 odpoledne se naši třetáci vydali s paní učitelkou Zpěvákovou a paní vychovatelkou Marešovou autobusem do Lanškrouna na bowling. Protože jsme ale dorazili s předstihem, naše první zastávka byla u „růžového

stánku“ u kina a šlo se jak jinak než na zmrzlinu! Největší úspěch měla příchuť „dračí ovoce“. Po parádním osvěžení jsme se přesunuli do Sportcentra Lanškroun, kde jsme měli zamluvené bowlingové dráhy. Děti byly rozděleny do dvou družstev (na každou dráhu jedno) a spravedlivě se střídaly. Zahajoval Maty H., kterému se na první dva pokusy podařilo sestřelit všechny kuželky. Sklidil tak na úvod velký potlesk celé třídy. Dále se nám střídavě dařilo i nedařilo, ale je to přece jenom hra! Někteří žáci hráli bowling úplně poprvé v životě. Několikrát nám padl i „strike“, tedy deset kuželek na první ránu. Kdo zrovna nebyl na radě, mohl si koupit limonádu, křupky nebo popcorn. Nejvíce bodů z celé třídy nakonec nastřílel Kuba Ř., z holek byly nejúspěšnější Janička, Agi a Adélka. Hodina utekla jako voda a my jsme si netradiční úterní odpoledne moc užili. Tak ještě honem společnou závěrečnou fotku a snad zase někdy příště!

V. Marešová
foto: archiv ZŠ

ZUŠ Open
Lanškroun

Kulturní událost ZUŠ Open v lanškrounském L'Artu byla opravdu překvapivým zážitkem pro žáky druhého stupně naší školy. Místo očekávaného nudného školního vystoupení nás čekal skutečný ohňostroj talentu. Žáci i učitelé ZUŠ se předvedli ve skvělých sólových, či skupinových

vystoupeních. Celé představení bylo multimediální a oslovilo všechny smysly, díky kombinaci hudby, projekcí a tance. Zasloužený obdiv patří učitelům i žákům ZUŠ, kteří se na tomto fantastickém vystoupení podíleli.

M. Brettlerová
foto: archiv ZŠ

Putování za včelkami

Víte, jak poznáme jaro? Začneme potkávat včelky. Mají fascinující život. Na to, jak jsou malinké, jsou neskutečně pilné. Proto také někdy říkáme dětem: „Jsi pilný/á jako včelka.“ Pojdme se podívat, jak si prvňáčci užili den se včelkou. Poznali její život, domov, i surovinu, kterou vyrábějí – med.

Počasí nám moc nepřálo, ale stejně jsme se vydali na putování za životem včel k panu Dostálovi. Děti byly netrpělivé a představovaly si, co je čeká. Cíl cesty jsme velice dobře poznali. Pan Dostál nás čekal s připravenými rekvizitami a povídání mohlo začít. Děti se dozvěděly o obyvatelích úlu, jakou mají dané včelky práci, kdo pečuje o matku, kdo se stará o bezpečnost jejich domova. Jak vzniká med a jaká dlouhá cesta je s jeho výrobou spojena. Ochutnávka medu byla sladkou perličkou naší návštěvy. Než jsme se rozloučili, zašli jsme se podívat za býky na pastvu. Kdo ví, třeba si příště budeme povídat právě o nich. Velké poděkování posíláme panu Dostálovi za vyčerpávající informace ze života včel.

J. Křenková
foto: archiv ZŠ

Školní výlet páťáků na roubenku v Sedloňově

Letos nás čekalo tradiční „pátácké přežití“ a náš plán byl výzvou - strávit spolu tři dny v Orlických horách v Sedloňově u Dobrušky. Společným domovem se nám tak na chvíli stala velká roubenka, která nabídla každé skupince svůj pokojíček a velké společné prostory k hrám. První den jsme šipkovanou došli na pevnost Skutina, která je součástí pohraničních opevnění. Tam nás provázel nadšený a informacemi nabitý majitel p. Balcar. Přes noc si ovšem s námi zahrálo nefér hru počasí, a uvěznilo nás tak na část následujícího dne na chalupě. Plánovaný pochod po horách se rozplynul v kapkách deště. A tak jsme si to užili spolu při hrách a společném tvoření a nakonec nás po procházce čekalo fandění našim hokejistům na MS. Tři dny utekly opravdu rychle a my museli sbalit svá zavazadla a nasedat do aut rodičů, kteří nám pomohli s odvozem. Za necelé dva měsíce se už naše cesty rozdělí, někteří odejdou na gymnázium a p. třídní učitelky si symbolicky předají žezlo. Tentokrát jsme si to ještě užili společně a se všemi.

*D. Kačerovská, E. Krsková
foto: archiv ZŠ*

Bowling se 4. třídou

Včerejšek byl super! My, žáci 4. třídy, jsme se vydali na slíbený bowling do Lanškouna. Nejprve jsme nasýtli břicho slíbenou zmrzlinou, potom nás

čekala hodina hry. Ve volných chvílkách jsme mohli chodit k baru pro občerstvení a také jsme si zahráli stolní fotbal. V bowlingu byl z kluků nejlepší Tomáš a z holek Julča. Všichni jsme si to moc užili.

Žáci 4. třídy

Microtela 2024

A je to tu zase – MICROTELA! Vědecko-technická soutěž v Lanškrouně. 105 týmů ve 4 různých kategoriích. Půl roku práce. Projekty, stavebnice, roboti Ozoboti. Příprava prezentace. Strach, obavy, úzkost. Velká radost, ale i zklamání. Tohle všechno je MICROTELA!

Děti 1. stupně naší základní školy se zase pustily do soutěžení. Soutěž Microtela vznikla díky podpoře města

Lanškroun a společenství úspěšných průmyslových firem na Lanškrounsku. Jejím cílem je podněcovat co nejvíce mladších žáků k odhalování a rozvíjení tvůrčích schopností a schopnosti svoji práci prezentovat veřejnosti.

Ve čtvrtek 23. 5. 2024 se konal 5. ročník této soutěže. I letos se jí zúčastnilo přes dvě stě dětí ze základních škol Lanškrounska, které vytvořily sto pět týmů. Do téměř každé kategorie jsme nasadili svoje koně. Konkurence byla letos obrovská a je znát, že obtížnost soutěže byla zase o kus vyšší.

Kategorie OZOBOT:

Jakub Smejkal a Ota Halbrštát – 2. třída
Jakub Řehák a Jakub Bílý – 3. třída

Kategorie Micropočítač I:

Viktorie Applová a Barbora Kyšperková – Kouzelný les – desková hra
Matyáš Hrdina a Tobiáš Svoboda – Den a noc dobrovolného hasiče
Anežka Okrouhlická a Klára Šebrlová – 2. místo s projektem: Na té naší pouti

Kategorie Micropočítač II:

Šimon Bílý a Václav Kyšperka – Hasiči Žamberk
Čeněk Halbrštát a Dominik Mareš – Přehlídka tanků
Dominik Beneš a Jakub Okrouhlický – 1. místo s projektem: Pastvinská přehrada
Rozhovor s kluky si můžete poslechnout: (v čase 9:17)

Projekty: Zlaté Lanškrounské ručičky v proměnách času
Klára Applová a Anna Kotová – Lanš-

krounská pražírna kávy Buncho
Martina Hnatová a Veronika Souralová
– 2. místo za projekt Lanškrouské kino –
100letá služba obyvatelům Lanškrouna

Stavebnice Fishertechnic:
Denis Pacholík a Štefan Pustaj – 3. místo

Všem dětem gratulujeme, že svou úlohu
hrdě zvládly!

O doprovodný program se postarali:
Jirka Svoboda, Maty Svoboda, Kuba Tlapák
a Vojta Šedý.

Kluci, děkujeme za reprezentaci školy
v přípravě doprovodného programu
pro naše malé soutěžící.

*P. Řeháková
foto: archiv ZŠ*

Divadelní zážitek v Hradci

V pátek 24. května jsme my, žáci naší
školy spolu s paními učitelkami a rodiči,
podnikli výlet do divadla v Hradci Králové,
kde jsme měli možnost zhlédnout
představení „Prašina“. Tato inscenace
nás všechny uchvátila svou vysokou
kvalitou, dechberoucími momenty, napínavým
dějem a tajemnou atmosférou. Akce se mimořádně
povedla a my si odnesli nezapomenutelné zážitky.
Výlet byl pro všechny účastníky skvělým zážitkem
a už nyní se těšíme na další kulturní dobrodružství.

*Žáci ZŠ
foto: archiv ZŠ*

Pozn. redakce:

Prašina = tajuplné místo, temný ostrov
uprostřed zářící Prahy. Nikdo neví proč,
ale na Prašině nefunguje elektřina. Lamy
tu nesvítlí, tramvaje nejedí, rádio
nehraje, mobil je bez signálu.

Toto místo najdete v dobrodružné knize
pro děti a mládež českého spisovatele
Vojtěcha Matochy. Příběh otevírá záhady
tajuplného, tichého a nebezpečného
místa uprostřed Prahy. První díl
ze stejnojmenné trilogie vyšel poprvé
v roce 2018, následovalo pokračování
s podtitulem Černý Merkurit a závěrečný
díle s podtitulem Bílá komnata. (zdroj:
Prašina - Vojtěch Matocha | Databáze
knih (databazeknih.cz), Prašina – Wiki-
pedie (wikipedia.org))

Padesát let zubní péče v Dolní Čermné

Péče o chrup je nedílnou součástí péče
o celkové zdraví. To je fakt, který v dnešní
době nikdo nezpochybňuje. Ale jak
to bylo kdysi nedávno?

Pamětníci uvádějí, že v Dolní Čermné
nebyl po 2. světové válce stabilní zubař,
pacienti dojížděli buď do Letohradu
(Dr. Holubář), nebo do Lanškrouna.
V 60. letech 20. stol. byla prý zubní
ordinace v 1. patře nad hospodou „U
Langrů“ (dům č. 226 – bývalý „pečovák“),
kam dojížděl ordinovat dentista pan
Žid. V 70. letech dojížděli jednou nebo
dvakrát týdně zubaři z Lanškrouna (rok
1973 - MUDr. Aleš Bílý). V roce 1974 na-

stoupila MUDr. Hedvika Applová, která
zde pracovala do roku 2010. Od roku
2011 přebírá péči MUDr. Martin Appl
a poskytuje ji stále.

A nyní pár vzpomínek na dobu před
padesáti lety. Studentka stomatologie
těsně před promoci si přichází prohlédnout
ordinaci – své budoucí pracoviště. Spolu
s ní jde i její budoucí manžel a dále i
zaměstnanec MNV. Vstupuje do úzké
čekárny (šíře trojdílného okna), kde se
těžko vměstnají dvě lavice. Do tohoto
omezeného prostoru ústí dvoje dveře,
vpravo do zubní ordinace, vlevo do
ordinace pediatra a gynekologa. Nuže,
pojdme dále doprava. Po vstupu
dovnitř přichází první šok. Místnost
působí šedě, zanedbaně, vrstva prachu
na všem vypovídá, že se zde dlouho
nepracovalo. V rohu klasická kovová
lékařská skříň s nástroji, vedle obyčejný
dřevěný stůl s velkou papírovou krabicí
plnou karet pacientů, dále umyvadlo,
ale žádný dřez pro práci sestry a značně
rozviklaný starý kovový instrumentační
stolek. Trojdílné okno je do tří čtvrtin
zatřeno bílými pruhy, typický znak
tehdejšího zdravotnického zařízení.
Atmosféru doplňuje ošklivé odlupující
se linoleum. A teď to hlavní, zubní
souprava! Budoucí lékařka nevěřicně
zírá na unit snad ještě předválečné
výroby, černé křeslo na nožní šlapání
a starou klasickou převodovou vrtačku.
Kde je turbína, moderní, vodou chlazená
vrtačka? No, prostě není! Tady se
přece nedá pracovat!!! A přece se tady
pracovat bude.

Po promoci nastupuje mladá lékařka na

praxi do Lanškrouna a po krátkém učením jde ordinovat do Čermné a zoufá si. Nejenom stará vrtačka, ale i otřesně tupé vrtáčky, není divu, že všichni bolestiví pacienti chtějí extrakci zubu, jenom ne vrtat! Na slušný dotaz po možnosti zakoupení funkčního zařízení posílá vedoucí lékař MUDr. Ryšavý lékařku k paní správcové na polikliniku. Ta si naivní děvče vychutná. Za prvé: nejdřív se musí napsat žádost s podpisem nadřízeného. Za druhé: zanést soudružce správcové. Za třetí: schválení ředitelem polikliniky. Za čtvrté: zaslání na OÚNZ Ústí nad Orlicí. Za páté: schválení ředitelstvím OÚNZ. Za šesté: zařazení do seznamu čekatelů. Za sedmé: a čekání, čekání... „Víte, paní doktorko, jak dlouho čekáme na nejnnutnější opravy na poliklinice, a vy byste chtěla mít unit hned?!“

Zklamaná doktorka smutně odchází a konečně jí to dochází - je v pohraničí! Naštěstí máme správného strýčka (za socialismu naprostá nutnost, dnes již určitě překonaná?) a ten má nápad. Co kdyby zubní soupravu zakoupilo JZD? Stejně jsme zemědělská obec a pacienti jsou většinou členy JZD. Strýc Jiří dokonce zajde za sousedem, předsedou JZD, a předloží tento návrh. Zlatý pan Vladislav Marek souhlasí! Má jen jednu podmínku, je nutno sepsat smlouvu, kde se nová lékařka zavazuje přednostně ošetřovat členy JZD. Ta samozřejmě ráda souhlasí a smlouvu podepíše. Přichází další šok. Čtrnáct dní po uzavření smlouvy je úplně nová zubní souprava v Čermné! Předseda JZD dokonce pošle své zaměstnance, aby pomohli s instalací zařízení servisnímu technikovi.

Nadšená zubařka neví, jak má poděkovat, má nové, hydraulikou ovládané křeslo s krásným, smetanově bílým potahem, unit je modrošedý a hlavně – je zde moderní turbína! Soudruzi ze Staré Turé na Slovensku neudělali žádnou chybu, ale vyrobili na svou dobu moderní, kvalitní zubní soupravu. JZD za ni zaplatilo 27 000 Kč, škodovka v té době stála okolo 40 000 Kč. V dnešní době kvalitní zubní unit koupíte od 0,5 mil. korun výše! Ano, za socialismu byla zubní péče zcela zdarma, ale stále něco chybělo, kvalitní vybavení ordinací včetně nutných drobností a součástí, nebyly dostupné kvalitní vrtáčky, anestetika, nové výplňové hmoty apod.

Dnes jsou mladí lékaři naprosto svobodní, mohou si zcela sami zakoupit nejmo-

dernější vybavení (celkové vybavení ordinace 1,5 – 2,0 mil. Kč) a pak půjčku léta splácet. Za posledních padesát let prodělalo zubní lékařství neuvěřitelný rozvoj, nové estetické materiály a pracovní postupy, které ovšem vyžadují časově náročnou práci, kvalitní anestetika, rajský plyn atd. Ale kvalita bohužel něco stojí, to platí nejen pro stomatologii, ale pro celé zdravotnictví.

Nakonec mám pro Vás, milé děti, dobrou zprávu. Když se naučíte správně si čistit zuby a nebudete mlsat sladkostí místo svačiny, budete chodit k zubaři rádi, protože budete chodit na preventivní prohlídky bez zákroku!

Hedvika Applová

foto: archiv p. Applové

Pro mladší čtenáře nutné vysvětlivky:
MNV – Místní národní výbor (za socialismu, obdoba dnešního obecního úřadu)
OÚNZ – Okresní ústav národního zdraví
JZD – Jednotné zemědělské družstvo

Divadelníci si připomenuli výročí

Spolek divadelních ochotníků v Čermné byl založen přibližně v polovině roku 1874. Zakládací listiny ani původní stanovky však bohužel nemáme k dispozici, buď se nedochovaly, nebo jsou uloženy někde v archivu. Z korespondence spolku je však patrné, že c. k. okresní úřad v Lanškrouně schválil předložené stanovky dopi-

sem ze dne 31. 7. 1874, čímž zároveň automaticky činnost spolku povoloval.

Spolek s utlumenou činností přečkal dvě světové války, občas se potýkal i s vnitřními problémy, ale úspěšně fungoval až do roku 1951, kdy byla dopisem z Ústřední osvětové besedy oznámena jeho nařízená likvidace. Od té doby se tu divadlo hrálo nepravidelně pod hlavičkou Osvětové besedy.

Spolek byl obnoven až koncem roku 2000 ve vinárně Čermenska. Přihlásil se k tradici původního spolku a na jeho činnost navázal.

Na rok 2024 tedy připadlo 150. výročí založení spolku. To jsme si připomněli v sobotu 20. dubna v Orlovně. Pozvali jsme širokou veřejnost, všechny členy současného spolku, prostřednictvím kulturní a sportovní komise zástupce všech spolků a sdružení, a jmenovitě všechny, kdo ještě před obnovením spolku ve prospěch dolnočermenského divadla působili.

Převážně vlastními silami jsme připravili občerstvení a program mohl začít. Po úvodní nástupní písni jsme přečetli body z historie spolku, proložené dalšími písněmi. Po krátké přestávce následovaly ukázky z jedenácti her, které jsme nacvičili od znovuobnovení spolku. Pauzy, nutné pro přípravu jednotlivých ukázek, vyplnili režiséři nejen představením uvedených her, ale i některými zajímavostmi, které hry provázely.

Poté už následoval volný program, v rámci kterého si mohli návštěvníci prohlédnout velmi pěknou výstavu,

ČESKÁ POLKA

Režie F. Bárta r. 1952

H. Chládková

A. Hamplová, M. Kůrková, H. Chládková,
E. Kunertová, M. Macháčková, E. Havlová

poutavá byla i obrazová projekce historických a novodobých fotografií z činnosti. Nejdůležitější však byla možnost po letech se setkat a pobavit se mezi bývalými i současnými divadelníky. Poděkování si zaslouží všichni, kdo se jakýmkoliv způsobem podíleli na přípravě, organizaci i úklidu, a pak ti, kdo přijali naše pozvání a přišli. Myslím, že 150. výročí už za to stojí!

Za SDO Aleš Hampl

Vítání ptačího zpěvu

Vítání ptačího zpěvu plánují čermenští ornitologové tradičně na první květnovou neděli. I letos, 5. května, bylo třeba si přivstat, i letos vyšlo počasí na jedničku. Sraz účastníků byl na náměstí ve 4:00 ráno. Přišlo téměř padesát posluchačů ptačího zpěvu, aby se vydalo na komentovanou procházku okolím Dolní Čermné. Průvodci jim byli Honza Růžička a Martin Novotný.

Svítání a východ slunce bylo krásnou kulisou probouzející se přírodě, slyšet byli postupně rehci domácí a zahradní, kos černý, drozd zpěvný, kvíčala, skřivani, králíci obecní i ohniví. Zpestřením bylo pozorování letícího jeřába popelavého a orla mořského. Zajímavým pozorováním byl také bělořit šedý, strnad luční a bramborníček hnědý. Výprava kolem půl osmé dorazila na louku za rybníkem, kde byla připravena ukázka kroužkování ptáků. Aby taková ukázka mohla proběhnout, je třeba ptáky odchytil do odchyťových sítí. Sítě instalovali a průběžně kontrolovali na louce, v lese, u rybníka a u potoka Aleš Hampl a Michal Nastoupil. Odchytené ptáky ukládali do látkových sáčků, kde se v bezpečí dočkali svého kroužkování, případně odečtu, pokud jedinec už kroužek měl. Kroužek s unikátním kódem slouží k získávání informací o ptačí populaci. Všechny potřebné informace, tedy číslo, druh, odhadované stáří, místo odchyty jsou předávány do databáze Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze.

Všichni účastníci, hlavně děti, byli napnutí, co bude letos k vidění. Největším „úlovkem“ byl datel černý, krásný, ale nedůtklivý, moc porozumění pro kroužkování neměl. Měli jsme jedinečnou možnost vidět zblízka nejen tohoto kráse, ale také pěvušku modrou, pěnice,

králíčka ohnivého a drozda brávníka.

Procházka měla cíl v Hasičském domě, kde na nás čekalo teplé občerstvení a domácí moučníky. Následovalo promítání fotek ptáků, které byly pořízeny, až na výjimky, v Dolní Čermné a blízkém okolí. Viděli jsme druhy běžné i ty, které se zde vyskytují spíše výjimečně, jako orel mořský nebo potáplice.

Tak nezapomeňte, zase za rok, první květnovou neděli bude zcela určitě Vítání ptačího zpěvu.

*L. Ešpandrová
foto: L. Ešpandrová*

Kdo si hraje, nezlobí

V sobotu 11. května naši ochotníci opět pořádali pro čermentské spolky sportovní hry „Kdo si hraje, nezlobí“. Ač se konal již jedenáctý ročník, je neuvěřitelné, že byly opět nové skvělé soutěže. Evě Kostelecké

a všem, kteří jste se na přípravách podíleli, patří veliké díky za nevyčerpatelné nápady a chuť to pro nás zorganizovat. Také děkujeme za zajištění občerstvení, bez něhož by to také nešlo, a fanouškům, kteří ve svém volném čase přišli soutěžící podpořit. V letošním roce hry absolvovalo deset týmů. Těžko říct, zda to bylo obtížností soutěží, či vyrovnaností sil týmů, ale do poslední chvíle nebylo jasné, kdo skončí na pomyslné bedně vítězství. Ale ani tato nejistota nijak neovlivňovala týmy a všichni se vzájemně podporovali a bavili. Nakonec se na prvním místě s 65 body umístilo Rodinné centrum KUK, na druhém s 61 body městys, těsně za nimi s 60 body ochotníci a na krásném čtvrtém místě se, též pouze o jeden bod, umístil Český červený kříž. Zdalipak toto pořadí příští rok týmy obhájí? Nebo nechají zakusit vítězství jiným :-D? Nechme se překvapit...

*Monika Marková
foto: F. Mareš*

Jitřenka

Jitřenka dobývá USA

Tennessee: stát s bohatou válečnou historií, domov světoznámé whiskey a krásných panoramat. Jeho srdcem je hudební metropole Nashville a pár kilometrů na jihovýchod město Murfreesboro, velké asi jako Plzeň. A zatímco čtete tyto řádky, vystupuje na tamějších podiích Jitřenka.

Pro americké obcenstvo jsme si připravili naše nejhezčí a nejoblíbenější tance; předvedeme polky, valčíky i mateniky proložené zpěvy a divadelními scénkami. Doufáme, že v zámoří navážeme přátelství a poznáme místní kulturu.

Souboru Cripple Creek Cloggers velmi brzy jejich pohostinnost oplatíme. 22. června se na ně a další soubory přijďte podívat na Čermenské slavnosti!

Za soubor Jitřenka Eliška Zpěvákova

Z Lanškrouna na Bienále umění 2024 v Benátkách

V Dolnočermenském zpravodaji č. 1/2021 na str. 13 – 14 jste si mohli přečíst v článku Varhanářská dílna v Jakubovicích rozhovor s panem Jiřím Červenkou. Nedávno byl zveřejněn v nezávislých webových novinách regionu Listy Lanškrounska v rubrice Kultura a sport příspěvek o zajímavé aktivitě tohoto varhanáře. Protože někteří čtenáři našeho zpravodaje nenavštěvují internetové stránky, zveřejňujeme se souhlasem autora tento článek i zde.

„Varhanářská dílna rodiny Červenkových sahá až do roku 1948. Aktuálně sídlí její dílna ve Foree Lanškroun po dobu trvání zakázky. S varhanářem Jirkou Červenkou jsem se setkal u mimořádné zakázky, která v dubnu putovala na nejprestižnější výtvarnou expozici

na světě, Benátské bienále 2024. Podle návrhu ukrajinské výtvarnice Žanny Kadyrové Jirka zrenovoval a upravil a nazdobil starší varhany a následně je odvezl a instaloval v Benátkách.

Výtvarnice Žanna Kadyrová shodou okolností aktuálně vystavuje v pražské galerii Rudolfinum, kde se ptá na aktuální a nečekané otázky vyvstálé v souvislosti s válkou v její rodné zemi. Jak může dál tvořit? Jaká je její úloha výtvarnice? Čím může pomoci v době války? Jako jedinou možnost vidí v tom, že bude výtvarným jazykem popisovat současný život a kulturu na Ukrajině. V tomto duchu vytvořila za pomoci Jirky Červenky i varhany pro benátskou výstavu.

Jirko, představ nám tyhle speciální varhany, které jsi vyráběl pro 60. ročník Výtvarného bienále v Benátkách.

Jsou to úplně obyčejné varhany cca z roku 1950, původem z Německa, kde je nabízeli k prodeji, protože si farníci nechali postavit nové. Žanna Kadyrová, přední ukrajinská výtvarnice, je našla na internetu, a tak jsme je během jednoho dne demontovali a dovezli sem do dílny ve Foree. Od patnáctého února na varhanách dělám tak, aby se to autorce návrhu líbilo. Oproti běžné velikosti jsou nepatrně zmenšené, protože by bylo velmi obtížné je do Benátek dovézt.

Konce píšťal jsou ozdobené pokrouceným plechem, z dálky to působí jako květy nebo nějaké abstraktní tvary, co to je?

Jsou to zbytky munice ruských dělostře-

leckých šrapnelů, které dopadly na Ukrajinu. Autorkou návrhu je právě Žanna.

Jsou varhany funkční?

V Benátkách budou plně funkční a je v plánu na ně i hrát. Podle všeho by to měl být italský varhaník, který zahraje Čajkovského skladby upravené pro varhany.

Jak náročná byla práce s kovovými šrapneli, vzhledem k tomu, že všechny mají průměr 125 mm, ale píšťaly se tloušťkou liší?

Bylo to hodně náročné a složitější, než jsem si myslel. Jen v kovárně jsem strávil čtyři dny a každý použitý kousek se musel napasovat na průměr konkrétní píšťaly. Zjistil jsem u toho, jak moc je kovařina těžká a jak moc to pálí. Každopádně největší a nejsilnější z píšťal byla na úpravu nejsnazší, protože má stejný průměr jako dělostřelecká munice, 125 mm.

Byla to pro tebe práce zajímavá, nebo jako každá jiná?

Byla to výzva. Samozřejmě to byla dílem obyčejná práce, ale montáž šrapnelů, tam jsem vůbec netušil, jak to půjde a jestli to vůbec půjde. Nakonec to dopadlo docela dobře, i když si to Žanna kolikrát nemyslela. Každý detail chtěla řešit velmi precizně, ale navazovat čtyřmilimetrový silný plech šrapnelu na jeden milimetr silný plech píšťal nebylo vůbec snadné.

Bude nutné je nějak doladit?

To určitě nutné bude, ale neměl by to být velký problém, to určitě půjde.

Dubnová cesta do Benátek byla pro

Jirku Červenku docela „dobrodružo“, protože varhany putovaly z Lanškrouna nákladním vozem a pak na člunech, kam je přeložil velký jeřáb. V místě instalace panoval „pověstný italský klid“, což v překladu znamená, že se dvě a půl hodiny čekalo na přeložení varhan na přepravní loď. Jak je ale vidět z fotografií, varhany se správným nasvícením působily skutečně impozantně a náš lanškrounský může těšit, že nesou i lanškrounskou stopu.“

František Teichmann
foto: F. Teichmann

(zdroj: <https://www.lanskrounsko.info/kultura-a-sport/z-lanskrouna-na-benatske-bienale>)

Pozn. redakce:

Mezinárodní přehlídka současného umění se koná v Benátkách od 20. dubna do 24. listopadu 2024. Hlavním kurátorem je Adriano Pedrosa z Brazílie. U nás vždy vládne velká konkurence přihlášených návrhů, odborná porota z nich vybírá ty nejuvhodnější pro účast na této nejprestižnější přehlídce umění na světě. Významnou roli zde hraje aktuálnost a souznění s tématy diskutovanými na současné mezinárodní scéně.

Soutěže mladých hasičů

Jarní soutěžní sezóna mladých hasičů se chýlí ke svému konci. Poslední soutěží bude okresní kolo hry PLAMEN, které se

uskuteční 31. 5. a 1. 6. na hasičském stadionu v Mladkově. Náš SDH Dolní Čermná bude reprezentovat družstvo mladších žáků a družstvo přípravy.

Mladší žáci se zúčastnili tradiční soutěže O pohár obce Svatý Jiří, která proběhla 10. – 11. 5. 2024. V konkurenci 22 družstev obsadili naši mladí hasiči celkové 10. místo. O týden později se konalo v Horní Čermné okrskové kolo v požárním sportu. Naši soutěžící změřili své síly s družstvy z Petrovic a Horní Čermné a ze dvou disciplín (štafeta požárních dvojic a požární útok) si odvezli stříbrnou příčku.

Jan Růžička
foto: archiv SDH

Liga OSH v běhu na 60 m překážek

Liga OSH Ústí nad Orlicí v běhu na 60 metrů překážek jednotlivců probíhá již osmým rokem. Liga se skládá z celkem devíti závodů, ve kterých soutěžící – jednotlivci získávají za umístění body, které se sčítají a celkově se vyhodnotí na okresním kole hry PLAMEN. První jarní soutěží byl závod v České Třebové 20. 4. V kategorii mladších dívek se Agáta Pecháčková umístila na 16. místě, ve starších Tereza Jedličková na 29. místě. V mladších chlapcích vybojoval Tobiáš Svoboda 13. příčku, Matyáš Hrdina 16. místo, Alexandr Bárta 32. a Jakub Řehák 34. místo. O týden později, v sobotu 27. 4., se konala soutěž v Chocni. Ta byla současně kvalifikačním závodem na

Mistrovství ČR v běhu na 60 m, takže konkurence 320 závodníků z celého kraje byla obrovská. Tobiáš Svoboda obsadil 16. místo, Jakub Řehák skončil 29. Debora Steidlová v kategorii přípravy obsadila 6. místo a Barbora Havlová 11. místo. Zatím posledním závodem byla soutěž ve Svatém Jiří 10. 5. 2024. Agáta Pecháčková skončila na 10. místě, Tobiáš Svoboda na 14. místě, Matěj Ptáček na 22. místě a Debora Steidlová na 9. místě.

Děkujeme mladým hasičům za reprezentaci.

Jan Růžička

Okrsková soutěž v požárním sportu

V sobotu 17. května se v Horní Čermné uskutečnilo okrskové kolo soutěže v požárním sportu okrsku č. 3 (Petrovice, Horní Čermná, Dolní Čermná a Nepomuky). Náš sbor postavil do závodu jedno družstvo žen kategorie II. (nad 30 let) a jedno družstvo mužů kategorie II. (nad 35 let). Tyto kategorie soutěží v disciplíně požární útok. Obě družstva obsadila 1. místo, ženy navíc měly nejlepší požární útok v ženských kategoriích.

Jan Růžička
foto: archiv SDH

McDonald's Cup 2024

Letošní ročník největšího fotbalového turnaje pro základní školy byl opět s naší účastí. Díky paní učitelce Kačerovské, která kluky do turnaje přihlásila, jsme mohli porovnat síly s ostatními školami v okolí. Po tříměsíční společné fotbalové přípravě jsme 25. 4. odehráli okrskové kolo v Letohradě. A vyhráli ho! V poli poražených jsme nechali dvě družstva z Letohradu, družstvo z Dolní Dobrouče a Žamberku. Na okresní kolo jsme jeli 6. 5. do Ústí nad Orlicí. Zde na nás čekala družstva žáků z Vysokého Mýta, Králík, České Třebové a Ústí nad Orlicí. Dvakrát jsme vyhráli a dvakrát podleli soupeři. Porazili jsme základní školu z České Třebové a Ústí nad Orlicí a dovezli krásné 3. místo. A taky plno nezapomenutelných zážitků. Celkově se kluci umístili na 3. místě z 21 škol v okrese.

Celé účinkování v tomto turnaji byla jedna velká jízda. Za trenéry bych rád vyzdvihl soudružnost, bojovnost a spolupráci kluků nejen na turnajích, ale i na trénincích.

Turnaje se účastnili žáci 3. až 5. ročníku, jmenovitě Šimon Bílý, Sebastian Buřval, Michal Šilar, Alex Buřval, Vladimír Zachař, Samuel Jindra, Štefan Pustaj, Šimon Buryan, Viliam Šilar, Václav Kyšperka, Denis Pacholík a Adam Hašek.

Věříme, že si kluci odnesli hodně zážitků a budou mít na co vzpomínat.

Rádi bychom poděkovali za velkou podporu paní učitelce Kačerovské a městyso Dolní Čermná za zapůjčení multifunkčního hřiště na tréninky. Tělovýchovné jednotě bychom rádi poděkovali za možnost tréninků na fotbalovém hřišti a zapůjčení dresů a míčů. Děkujeme všem za tuto podporu.

*Jaroslav Bílý,
Miroslav Suchomel – trenéři dětí
Kateřina Veselá, AZAS*

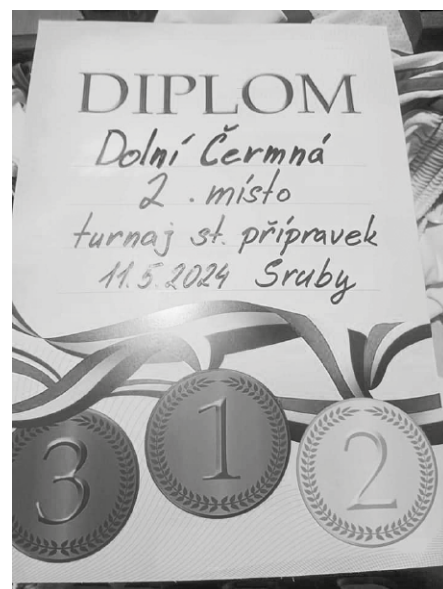
Zpráva fotbalového oddílu a TJ

Vážení příznivci čermenské kopané, jak víte z minulých vydání zpravodaje, letošní jaro jsme si zpestřili větší údržbou trávníku. Tato akce s sebou nese, kromě spousty starostí a práce, také ztrátu do-

máciho prostředí v našich zápasech. Musím však smeknout před našimi fotbalisty (velkými i malými), jak se s nastalou situací popasovali. Body sbírají, jako by stále hráli doma, a nadále živí naději na umístění mezi nejlepšími mužstvy svých kategorií.

Nyní krátce k tomu, co s hřištěm vůbec podnikáme. Najali jsme specializovanou firmu, která se regenerací hracích ploch zabývá. Po domluvě s jejím ředitelem jsme, s ohledem na povětrnostní podmínky, trochu upravili posloupnost prací. Nejdříve se hřiště muselo propískovat. Nikdy bych nevěřil, že se na hřiště vejde plný náves písku. Ale skutečně to tak bylo. Když se písek rozhrnul, nebylo skoro poznat, že se nějaký použil. Zároveň s rozhrnutím písku došlo i k provzdušnění trávníku, kdy se tento propichuje válcem s hroty. Následoval osev speciální travní směsí. Zde pak nastalo největší úskalí celého našeho snažení, a sice ohlídat, aby na hřiště nikdo nevstupoval a nepoškodil tak čerstvé travní výhonky. Po přibližně čtrnácti dnech na plochu opět vjela technika, která aplikovala postřik proti nežádoucím plevelům (v tomto případě proti dvouděložním rostlinám, což trávníku nijak neuškodí). Dva dny na to se už mohlo sekat a hnojit. A to nás nyní vlastně čeká stále dokola. Výsledkem bude, jak doufáme, kvalitní a hustý trávník. Jak vidíte, rozhodně se nenudíme, i když odbornou práci za nás provedla již zmíněná firma.

My jsme však nezmaři, takže jsme si k rekonstrukci hřiště přibrali pořádání pálení čarodějnic. Letos nás, jako asi každého, potrápil velmi silný vítr. Tomu jsme přizpůsobili i velikost hranice tak, abychom minimalizovali možnost nějaké nechtěné události. Jinak bylo vše tak, jak má. Jídla a pití dostatek a navrch skvělé dortíky a kafičko od Alice Vackové. Někteří se možná pozastavovali nad frontami na pivo, avšak zde jsme limitováni technikou, kdy naše chladič zařízení zvládne nachladit určitý počet piv za hodinu. Pro další naše akce jsme se však poučili a přidáme další stánoviště s čepovaným pivem, abychom podobným problémům předešli. Děti určitě ocenily atrakce v podobě skákacího hradu, či stánku s cukrovou vatou. Je nám jasné, že rodiče toto ocenili méně. Zvláště týden po pouti. Ale na druhou stranu, je to jednou za rok. Maximálně

dvakrát. Všem zúčastněným děkuji za jejich účast a tím zároveň za podporu našich malých fotbalistů.

Rovnou vás všechny zvou na již čtvrtý ročník našeho Sportovního dne, který se uskuteční na fotbalovém hřišti a blízkém okolí v sobotu 27. 7. Opět se vynasnažíme, aby si každý užil, co hrdlo a tělo ráčí.

Závěrem mně dovolu, abych našim hráčům popřál mnoho úspěchů a sportovní formy ve zbytku sezony. Zároveň moc děkuji všem, kdo se o chod klubu a pořádání našich akcí pro veřejnost starají. Věřte, že jde o velmi úzkou skupinu lidí, bez jejichž nadšení a tvrdé práce by podobné akce byly nemyslitelné. Máte můj obdiv a respekt.

*Za fotbalový oddíl a TJ Filip Hampl
foto: archiv oddílu*

DC Moto Team

I letos zahájil svoji aktivní činnost DC Moto Team kondičními jízdami a následně klubovou schůzí. 27. dubna přijelo na kondiční jízdy také několik nováčků, je třeba posílit tým, sezóna bude náročná. Po absolvování jízd zručnosti se všichni přesunuli do restaurace do Mistrovic. Po seznámení s programem závodů proběhla diskuze a školení první pomoci. Motorkáři musí být připraveni a v případě nehody umět pomoci. Hned za týden je čekal první cyklistický závod Bike Power Cup, závod pro amatéry se startem a cílem v Moravské Třebové

s volitelnou délkou etapy, závodníci mohli zvolit trasu dlouhou 47 km, nebo 92 km, bezpečnost zajišťovalo deset motorek. Následoval dvoudenní Orlen Nations Grand Prix s dvacetičlenným doprovodem.

Všichni už se těší na Malý závod míru na začátku června, který je pro klub srdcovou záležitostí, jede se v našem regionu. Ale ještě před ním se koná tradiční Závod míru U23. Čtyři etapy v Jeseníkách, kdy startovními a cílovými městy jsou Jeseník, Šumperk, Šternberk, Uničov, Opava, Krnov, Rýmařov a cíl sobotní královské etapy je u přečerpávací nádrže Dlouhé stráně. Cyklisté kategorie do 23 let ujedou ve čtyřech etapách 465 km, třicet pilotů včetně nájezdů na start a návratů do místa ubytování téměř tisíc kilometrů.

Podobně jako v květnu a červnu je kalendář týmu plný i v dalších měsících. A kdo ještě neměl možnost vidět motorkáře z DC Moto Teamu při práci, má šanci vždy na červnovém Malém závodě míru v Lanškrouně nebo Regionem Orlická v červenci. Vždy vede některá z etap přes Dolní Čermnou. Reportáže z větších závodů vysílá Česká televize. Přejeme jízdou bez nehod, vždy se šťastným návratem.

*L. Ešpandrová
foto: J. Ešpandr*

Nové vozidlo slavnostně předáno

V pátek 24. května se v Areálu zdraví a sportu v Dolní Čermné uskutečnilo slavnostní předání a žehnání hasičského vozidla TATRA TERRNO CAS 20/4000/240 – S2T.

Za účasti pozvaných zástupců jednotek z okolních sborů – Lanškrouna, Jablonného nad Orlicí, Dobrouče, Bystřice, Petrovic, Verměřovic, Výprachtic, Horní Čermné, Žichlíny a zástupců Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje, Okresního sdružení hasičů, SDH Dolní Čermná, zastupitelů městyse a družebního sboru ze slovenské Liptovské Tepličky došlo k předání deset let starého, ale repasovaného vozidla Tatra.

Před nastoupenou jednotkou našeho sboru přednesl starosta městyse a někteří hosté své projevy, při kterých po-

žádali jednotce hodně úspěšných zásahů. Starosta Petr Helekal poděkoval veliteli Janu Svobodovi a členům jednotky za jejich práci a za volný čas, který věnovali úpravám a opravám nového vozidla a také jejich rodinám za trpělivost.

Velitel převzal od zástupců sborů drobné dárky a od starosty a velitele z Liptovské Tepličky nástroje k vyprošťování. Pan farář Jan Lukeš poté vzpomněl na živé a zemědělské členy našeho sboru, poděkoval hasičům za pomoc lidem v obtížích a na závěr posvětil vozidlo. Petr Helekal pokropil vozidlo lahví sektu.

Následovala prohlídka Tatry včetně veškerého vybavení.

Na odpoledne a večer bylo připraveno bohaté občerstvení a posezení všech zúčastněných, o které se postarali Michal Jirouš, Martin Helekal a zaměstnanci úřadu městyse.

*JSDHO Dolní Čermná
foto: L. Ešpandrová*

Výjezdy JSDHO Dolní Čermná

6. 4. 0:19 záchrana osob

Tipy na výlet

Akce 2024 – Hrady a zámky v Pardubickém kraji

Státní hrad Kunětická hora:
www.hrad-kunetickahora.cz,
www.facebook.com/kunetickahora,
www.instagram.com/kunetickahora
 Akce na hradě Kunětická hora:
 15. 6. - Dovolená po česku: komedie o plavbě dvou manželských párů na jachtě po řeckých ostrovech v podání Hrrr divadelního spolku. Hraje se v severním křídle hradního paláce od 20:30

21. – 23. 6. , 26. – 29. 6. , 3. – 6. 7. - S čerty nejsou žerty: divadelní adaptace oblíbeného filmu v podání Východočeského divadla na rondelu pod pod věží od 20:30
14. 7. - Král na hradě: Návštěva krále Vladislava Jagellonského spojená s pasováním dětí na rytíře a doprovodným programem od 10:00 do 16:00

19. a 20. 7. - Hradý CZ: hudební festival v areálu pod Kunětickou horou. Vystoupí kapely Lucie, Vypsaná fiXa, Chinaski a další

27. – 28. 7. - O čarodějnicí Xsáxáre: hudební pohádka pro rodiny s dětmi v hradním paláci od 9:30 do 15:15

2. 8. - Ani za milión - Hrrr divadelní spolek: komedie o tom, že dokonalá vražda neexistuje. Divadelní představení v podání Hrrr divadelního spolku v severním křídle hradního paláce od 20:30

3. 8. - večerní prohlídka + divadelní představení Zadlužená princezna: komediální show o zadlužené princezně, která se vydá za hranice svého království do reálného světa v podání divadla Lůza (21.00). Před představením možnost prohlídky hradního paláce (20:00)

10. 8. - Neběhej s nůzkama v ruce: černě natřená romantická komedie mezi životem a smrtí v podání Divadla Exil v severním křídle hradního paláce od 20:30
17. 8. - 20:30 Cesta do Benátek – Exil: „Pojedeme na místo, kde jsme to nejvíc milovali...“ Komorní komedie v podání Divadla Exil v severním křídle hradního paláce od 20:30

24. 8. - Hradozámecká noc: večerní prohlídky nasvíceného paláce a okruhu

Dušana Jurkoviče od 20:00

7. 9. - Kráska z Leenane: drsné drama o osamělém soužití matky a dcery na irském venkově hustě protkané typickým černým humorem Martina McDonagha v podání Divadla Exil v severním křídle hradního paláce od 20:00

Státní hrad Litice:

www.hrad-litice.cz,
www.facebook.com/statni.hrad.litice,
www.instagram.com/hradlitice/

Akce na hradě Litice:

24. 8. 2024 - Hradozámecká noc: 17:00-22:30 hodin, časy prohlídek: 20:00, 21:00, 22:00 hodin

noční komentované prohlídky hradu s baterkou, možnost opečení přinesených buřtů na ohništi

Státní zámek Litomyšl:

www.zamek-litomysl.cz,
www.facebook.com/szlitomysl,
www.instagram.com/zamek.litomysl

Akce na zámku Litomyšl:

23. 7. - Představení v zámeckém divadle - Hudba a tanec u dvora Habsburků: v 17:00

Vystoupí Hartig Ensemble a Musica Florea.

2.–4. 8. - Vzpomínková jízda na Elišku a Čěnka Junkovy: tradiční výstava historických vozidel v zámeckém areálu, vyjíždka vozidel po okolí, doprovodný program (pořádá Veterán klub Litomyšl)

24. 8. - Hradozámecká noc: večerní komentované prohlídky apartmá císaře Františka Josefa I. s odhalením císařovy

busty v audienčním sále a výkladem o jeho návštěvě na zámku v roce 1889 a následným klavírním koncertem Michala Maška, čas: dvě prohlídky s klavírním koncertem (čas bude upřesněn)

7.–8. 9. - Mimořádné prohlídky běžně nepřístupných prostor na téma „Jak se dělá zámecká expozice a představení části nově opravených prostor po rekonstrukci“: v rámci Dnů evropského dědictví a výročí 25 let od zápisu zámku Litomyšl na Seznam světového a kulturního dědictví UNESCO

5.–6. 10. Mimořádné prohlídky krovu a nejstarších prostor někdejšího hradu Kostků z Postupic: v rámci výročí 25 let od zápisu zámku Litomyšl na Seznam světového a kulturního dědictví UNESCO a projektu ArchiMyšl

Státní zámek Slatiňany:

www.zamek-slatinany.cz,
www.facebook.com/zamek.slatinany,
www.instagram.com/zamekslatinany
Zámek Slatiňany je zpřístupněn celoročně.

Akce na zámku Slatiňany:

16. 6. a 23. 6.–Hrané prohlídky pro rodiny s dětmi – Knížecí rodina Auerspergů v podání divadelního spolku Acord, z.s. představí poutavou formou členy rodiny knížete Františka Josefa z Auerspergu, jejich každodenní radosti i strasti, které společně zažívali během života na slatiňanském zámku.

25. 6.–7 pádů Honzy Dědka - 100 minut nepřerušené zábavy ve společnosti hvězdných hostů pod taktovkou jedinečného moderátora, který dokáže navodit bezprostřední atmosféru.

27. 7.–Zámecká noc – Procházka zámeckými komnatami v jedinečné atmosféře rozsvícených lustrů, lamp a svíček, které si návštěvníci projdou bez průvodce vlastním tempem. Nasvícena bude také zámecká zahrada.

11. 8.–Dámský den

24. 8.–Hradozámecká noc – Večerní prohlídky zámeckých interiérů v rámci oblíbené kulturní akce pořádané Národním památkovým ústavem.

30. 8.–Bílá paní na vdávání – Divadelní komedie v zámecké zahradě s Filipem Blažkem, Danielou Šinkorovou v hlavních rolích.

L. Bidlasová

foto: L. Ešpandrová

Stomatologická pohotovost

ve dnech	lékař	adresa	telefon
15.-16. 6. 2024	MDDr. Faltusová Tereza	Lanškroun, Českých bratří 519	467 771 918
22.-23. 6. 2024	MDDr. Hrdinová Michaela	Lanškroun, Strážní 151	465 322 907
29.-30. 6. 2024	MUDr. Jedličková Zuzana	Bystřec 182	465 642 990
5. 7. 2024	MDDr. Junková Aneta	Žamberk, Školská 834	739 374 555
6.-7. 7. 2024	Lékař stomatolog Khmara Oleksii	Letohrad, U Dvora 815	605 501 139
13.-14. 7. 2024	MDDr. Kopecký Milan	Lanškroun, Dobrovského 34	739 374 787
20.-21. 7. 2024	MUDr. Mareš Miroslav	Žamberk, Školská 834	739 374 555
27.-28. 7. 2024	MUDr. Marková Tereza	Lanškroun, 5. května 2	465 322 897
3.-4. 8. 2024	MUDr. Nováková Klára	Letohrad, Šedivská 339	605 598 958
10.-11. 8. 2024	MDDr. Junková Aneta	Žamberk, Školská 834	739 374 555
17.-18. 8. 2024	MDDr. Pavlová Simona	Žamberk, nám. Gen. Knopa 837	465 676 822
24.-25. 8. 2024	MUDr. Šrámek Petr	Letohrad, U Dvora 815	465 621 551
31. 8.-1. 9. 2024	MUDr. Vacková Jana	Lanškroun, Hradební 227	465 322 348

Když Vás v sobotu, neděli či ve svátek rozbolí zub, můžete v době od 8:00 do 11:00 hodin navštívit lékaře, který ten den slouží pohotovost ve své ordinaci. Přehled pohotovostních služeb je uveden v následující tabulce (zdroj: http://sociologie.iglu.cz/zubarna/pages/s_zubni_pohotovost.htm). Než se vydáte na zubní pohotovost, ověřte si službu zubního lékaře dle rozpisu telefonicky. Stomatologové si mohou službu mezi sebou vyměnit! Informaci se dovíte na tel.: 465 710 111 - Orlickoústecká nemocnice, a.s. Znovu upozorňujeme! Před návštěvou stomatologické pohotovosti si raději telefonicky ověřte, zda nedošlo ke změně lékaře konajícího službu! **Nově také naleznete aktuální změny na webových stránkách městyse (v sekci Aktuality) a facebooku.**

UPOZORNĚNÍ PRO SOUKROMÉ PODNIKATELE

Nabízíme všem místním soukromým podnikatelům a živnostníkům možnost prezentace jejich firmy v Dolnočermenském zpravodaji (vychází v nákladu 570 ks) a na nových webových stránkách městyse. Zájemci nechtě kontaktují Úřad městyse Dolní Čermná, Jitku Duškovou, tel.: 465 393 125, e-mail: majetek@dolni-cermna.cz.

**INZERUJTE NABÍDKY V DOLNOČERMENSKÉM
ZPRAVODAJI. PRO MÍSTNÍ PODNIKATELE
A OBYVATELE SLEVA 20 %.
INZERCE PODLE VLASTNÍHO NÁVRHU.**

Ceník

formát	cena
A4	1000 Kč
A5	500 Kč
A6	250 Kč

Pomozme Ukrajině dokud je čas! Pomáhat je normální!

Sbírka pro Ukrajinské vojáky na zdravotnický materiál
Cílová částka 200 000,- Kč

Vážení dárci,

Dnes se na Vás obrácíme s prosbou, která přesahuje každodenní starosti a otevírá srdce k humanitární pomoci. Pomáhat je normální - a nyní je nejvyšší čas ukázat, že solidarita a empatie neznají hranice.

Naše firma Isolit- Bravo spustila kampaň "Pomozme Ukrajině, dokud je čas!", která se zaměřuje na shromažďování nezbytných zdravotnických materiálů pro ukrajinské vojáky, kteří čelí dennodenním nástrahám na frontových liniích.

Konkrétně se jedná o nákup zdravotnického materiálu, který je pro ně v boji o život velmi důležitý. Válka je neustálým zdrojem utrpení a strádání, a proto věříme, že každý z nás může pomoci zachránit životy a zmírnit utrpení těch, kteří jsou v boji na první linii.

Komu zdravotnický materiál nakoupíme ?

Jednotce A0224 KRUK

Tato jednotka operuje přímo na frontě. Na požadavek mediků z ukrajinské armády zajistíme konkrétní materiál, který je aktuálně potřeba na frontě. Tyto zdravotnické prostředky budou zachraňovat životy na frontě během ukrajinské protiofenzivy.

Co nakoupíme ?

1. Aspirační katétry
2. Filtř se zachycovačem tepla a vlhkosti, virovým a bakteriálním filtrem.
3. Norepinefrin 8 - 16 mg
4. Mezaton 1 ml/10 mg
5. Atropin 1 ml/1 mg
6. Intubační hadičky
7. Laryngeální maska typu Igel
8. Laryngeální maska s manžetou
9. Injekční stříkačky o objemu 20 ml
10. Systém pro hemotransfuzi
11. Infuzní nástavce
12. Třicestný infuzní kohoutek
13. Sterofundin ISO 500 ml
14. Síran hořečnatý 5 - 10 ml 25%
15. Sada pro katetrizaci centrální žíly

Každý příspěvek má obrovský význam. Pro někoho na frontové linii to může znamenat rozdíl mezi životem a smrtí.

Vzkaz od firmy Isolit- Bravo.

Vaše podpora není jen finančním darem, ale především projevem mezinárodní solidarity a humanity. Pomozme Ukrajině, dokud je čas, protože pomáhat je normální - je to projev naší společné lidskosti. Zdravotnický materiál dovezeme na východ Ukrajiny na vlastní náklady.

Transparentní účet

1388105224/2700

Pro kontrolu se můžete podívat na:

<https://www.unicreditbank.cz/cs/ostatni/transparentni-ucet.html>

Název účtu: Isolit-Bravo, spol. s r.o.

QR Platba

PĚSTOUNSTVÍ

DÁVÁ DĚTEM RODINU

STAŇTE SE PĚSTOUNEM V PARDUBICKÉM KRAJI

Pěstounská péče má smysl! Pomáhá dětem, které nemohou zůstat ve vlastní rodině.

HLEDÁME
NÁRUČ PRO DĚTI

www.krajprorodinu.cz

MOTOSRAZ 21. ROČNÍK

ČERMENSKÝ

28.6. – 30.6. 2024

V KEMPU AZAS DOLNÍ ČERMNÁ

PROGRAM:

Pátek

příjezd a ubytování,
20⁰⁰ kapela **QUIZ**

Sobota

soutěže, v 13⁰⁰ vyjízďka
20⁰⁰ kapely

MEIXA & HUS / KRK

Občerstvení zajištěno

☎ 604 886 684 / 603 528 139

f Čermenský Motosraz

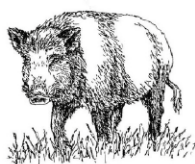
Myslivecký spolek Krahujec Dolní Čermná

vás srdečně zve na

Myslivecké hody

*které se konají v sobotu 20. července 2024
u Myslivecké chaty v Dolní Čermné*

začátek od 11,00
Jídlo a piti zajištěno
Bohatá myslivecká kuchyně

**Povídání o sokolnictví,
ukázka živých dravců a tematický
program.**

Sportovní den pro děti

KDE: Fotbalové hřiště v Dolní Čermné

KDY: Sobota 27.7.2024 14:00 – 18:00

Pro děti od 0 do 15 let.

Budeš plnit spoustu dovedností na mnoha stanovištích, vezmi s sebou i sourozence, kamaráda, rodiče a pobavte se všichni!

Občerstvení zajištěno (dobroty z udírny, hranolky, langoše, ...)

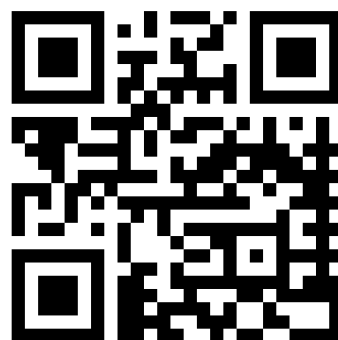
Ocenění za splnění úkolů.

Mimo soutěž si můžete zajezdit na koních, zatočit kolem štěstí o bezva ceny a mnoho dalšího...

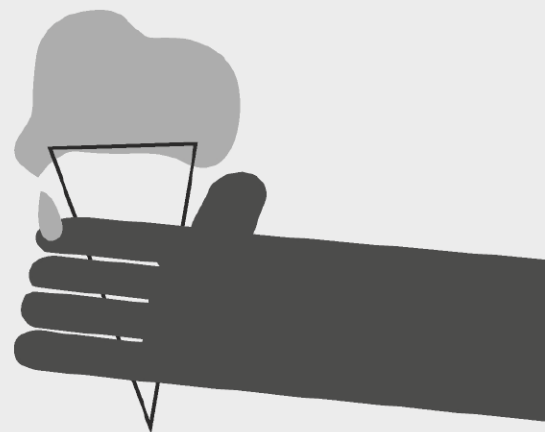
K poslechu zahraje jako obvykle Evža band.

Oficiální turistický portál Pardubického kraje

BŮDKA

přijďte na
zmrzku
a kafe

**Každý den 10-17
Dolní Čermná náměstí**

Přehled plánovaných kulturních a sportovních akcí v Dolní Čermné

Datum konání	Název akce	Místo konání	Začátek akce	Pořadatel
22. 6.	Čermenské folklorní slavnosti	AZAS		městys, FS Jitřenka, spolky
28. - 30. 6.	Čermenský motosraz	AZAS		D. Marek
20. 7.	Myslivecké hody	myslivecká chata	11:00	MS Krahujec
27. 7.	Sportovní den pro děti	fotbalové hřiště	14:00 - 18:00	TJ Dolní Čermná
8. 9.	Pout' na Mariánské hoře	kostel na Mariánské hoře		Římsko-katolická farnost
září	Podzimní Burza oděvů a sportovních potřeb	školní jídelna		RC KUK
listopad	Výlov čermenského rybníka	čermenský rybník		pan Plundra
prosinec	Mikulášský jarmark	městys, spolky		městys, místní spolky
prosinec	Česko zpívá koledy	náměstí		
31. 12.	Silvestrovský běh Dolní Čermnou	u tělocvičny		pan P. Bednář

Vysvětlivky:

AZAS - Areál zdraví a sportu
 SDO - Spolek divadelních ochotníků
 SDH - Sbor dobrovolných hasičů
 MŠ - mateřská škola

ZŠ - základní škola
 ČČK - Český červený kříž
 MS - Myslivecký spolek Krahujec

RC KUK - Rodinné centrum KUK
 ZUŠ - základní umělecká škola
 DČ - Dolní Čermná

Slavnostní předání hasičského auta JSDHO

Kdo si hraje, nezlobí

Foto | J. Nikl, F. Mareš

Dolnočermenský zpravodaj č. 3/2024, periodický tisk ÚSC, vychází šestkrát ročně
Vydává: Úřad městyse Dolní Čermná, 561 53 Dolní Čermná. IČ 278734, www.dolni-cermna.cz.
Registrováno u MK ČR č. E 10103. Redakční rada: L. Ešpandrová, I. Hamplová, O. Liprová, J. Dušková.
Kontakt na redakční radu: e-mail: dczpravodaj@seznam.cz, telefon: 737 880 060 - Ešpandrová.
Příspěvky zasílejte písemně na adresu městyse nebo elektronicky. Finanční příspěvky na vydávání zpravodaje můžete laskavě zasílat na účet městyse: 1321618359/0800; variabilní symbol: 2024. Příští číslo vyjde 23. 8. 2024, uzávěrka 4. 8. 2024. Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat stanovisko vydavatele. Redakční rada neodpovídá za názory, mluvnické a stylistické chyby příspěvateľů a vyhrazuje si právo texty redakčně krátit. Tisk: HEAT-TECH s.r.o., 561 53 Dolní Čermná 231. Náklad - 570 výtisků. Neprodejné - pro vlastní potřebu.